

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 9 Автоматизовані системи управління у тваринництві

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми:

Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробники: Леонтій ХМЕЛЬНИЧИЙ, д. с.-г. н.,
професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин	протокол від <u>10.06.2026р.</u> № <u>11а</u>
	Завідувач кафедри <u>Микола Шпетний</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми "ТВПШТ" Тетяна Черкевська

Декан факультету, де реалізується освітня програма (підпис) В.В. Андра (ПБ)

Рецензія на робочу програму надана:

(підпис) Олена С.О. (ПБ)

(підпис) Кужова Т.П. (ПБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Тетяна (підпис) Тетяна Тетяніна (ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Автоматизовані системи управління у тваринництві							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Генетики, селекції та біотехнології тварин							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програми/Спеціальність складовою яких є ОК	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/ 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркових ОК)	-							
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр, 15 тижнів (денна форма навчання) 5 семестр, 15 тижнів (заочна форма навчання)							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	Денна	заоч.
		30	10	30	12	-	-	90	128
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Хмельничий Леонтій Михайлович							
11.1	Контактна інформація	Професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин кабінет 315 головного корпусу ел. адреса: khmelnychy@ukr.net консультації: щопонеділка 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ .							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Автоматизовані системи управління у тваринництві» сприяє підготовці фахівців з технології виробництва та переробки продукції тваринництва, здатних самостійно на професіональному рівні формувати базу даних та працювати з нею у програмі автоматизованого селекційно-племінного обліку використовуючи пакети програм «PlemOffice», «СУМС “Інтесел Орсек”» тощо, планувати та контролювати виконання технологічних операцій пов'язаних з фізіологічним циклом та станом тварин, аналізувати структуру і фізіологічний стан стада, прогнозувати події в стаді, підбирати бугаїв-плідників та аналізувати їхнє використання за продуктивністю потомства і відтворювальній здатності, обраховувати зведений звіт за результатами бонітування ВРХ, формувати на паперових носіях всіх форм звітності племінного обліку, офіційно затверджених Міністерством аграрної політики та продовольства України, заповнювати реєстраційні картки, відомості переміщення та книги обліку ідентифікованих тварин у відповідності з положенням про “Ідентифікацію та реєстрацію тварин”. Основні теми, які підлягають вивченню: автоматизація племінного обліку та автоматизована інформаційна система селекції молочної худоби, основні положення щодо ведення документів обліку поголів'я стада та зоотехнічний і племінний облік у скотарстві та свинарстві, зоотехнічний і племінний облік у конярстві, вівчарстві та кролівництві, автоматизовані системи управління у молочному скотарстві							

		та система ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби. У результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен аналізувати: поточну інформацію даних стада, які характеризують відтворну здатність тварин, ріст і розвиток ремонтного молодняку, молочну продуктивність корів, оцінку тварин за екстер'єрними показниками, визначати племінну цінність тварин за використання індексної оцінки, вести відповідні форми обліку, контролювати молочну продуктивність корів, використовувати систему закріплення за стадом бугаїв-плідників, бонітувати корів різних вікових груп та ремонтний молодняк, формувати технологічні групи корів залежно від рівня продуктивності, управляти стадом, плануючи відповідні профілактичні та технологічні заходи і контролювати їх виконання, повністю автоматизувати систему годівлі тварин усіх статевих-вікових груп.
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок з важливих питань в аспекті сучасних автоматизованих методів ведення первинного зоотехнічного та селекційно-племінного обліку в межах різних видів сільськогосподарських тварин та з організації управління племінною справою за використання автоматизованої системи управління у скотарстві для персонального комп'ютера. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, які реалізуються через дисциплінарні результати навчання, зокрема освоєння основних форми племінного обліку та статистичної звітності у скотарстві, свинарстві, вівчарстві, конярстві та птахівництві, існуючих наразі систем автоматизованого обліку в молочному скотарстві, алгоритму формування бази даних селекційної інформації, друку існуючих, згідно інструкції з бонітування форм племінного обліку, системи ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби, методів оцінки тварин за провідними господарськи корисними ознаками, системи підбору бугаїв-плідників, статистичного опрацювання даних селекційної та оперативної інформації, проведення бонітування корів та ремонтного молодняку з подальшим оформленням зведеного звіту про його результати, системи ідентифікації тварин, в умовах безприв'язного утримання, використання методу формування технологічних груп, знаючи особливості системи управління стадом.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Зв'язок з іншими ОК: ОК 11 Розведення с.-г. тварин з основами відтворення, ОК 15 Технологія виробництва молока та яловичини, ОК 16 Технологія виробництва продукції свинарства.
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та

		добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2809
17.	Ключові слова	Автоматизовані системи управління, зоотехнічний облік у тваринництві, виробничі процеси, ідентифікація с.-г. тварин, реєстрація с.-г. тварин, СУМС ОРСЕК.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 7	ПРН 20	
ДРН 1. Використовуючи пакети прикладних програм автоматизувати первинний зоотехнічний та племінний облік та систему оперативного управління виробничими і селекційними процесами у стаді тварин	X	X	Індивідуальне завдання з теми 1, підсумковий іспит
ДРН 2. Оформляти довгострокові та поточні біологічні активи згідно основних положень щодо ведення документів обліку поголів'я стада та зоотехнічного і племінного обліку в скотарстві та свинарстві.	X	X	Індивідуальне завдання з теми 2, підсумковий іспит
ДРН 3. Проводити ідентифікацію та вірно вести усі форми зоотехнічного та племінного обліку у конярстві, вівчарстві та кролівництві визначених Міністерством аграрної політики України.	X	X	Індивідуальне завдання з теми 3, підсумковий іспит
ДРН 4. Управляти молочно-товарною фермою за допомогою автоматизації, вести комп'ютеризований контроль за виробництвом молока, відтворною здатністю та здоров'ям корів.	X	X	Індивідуальне завдання з теми 4, підсумковий іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Автоматизація племінного обліку та автоматизована інформаційна система селекції молочної худоби.	8	2	8	2	-	-	22	32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Тема 2. Основні положення щодо ведення документів обліку поголів'я стада та зоотехнічний і племінний облік у скотарстві та свинарстві.	6	4	6	4	-	-	22	32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Тема 3. Зоотехнічний і племінний облік у конярстві, вівчарстві та кролівництві.	8	2	8	4	-	-	22	32	1, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14
Тема 4. Автоматизовані системи управління у молочному скотарстві та система ідентифікації і реєстрації великої рогатої худоби.	8	2	8	2	-		24	32	1, 2, 3, 4, 11, 12
Всього	30	10	30	12	-	-	90	128	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота, презентація.	20	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання з теми 1, підготовка до підсумкового іспиту	54
ДРН 2	Лекція, практична робота, презентація.	20	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання з теми 2, підготовка до підсумкового іспиту	54
ДРН 3	Лекція, практична робота, презентація.	22	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання з теми 3, підготовка до підсумкового іспиту	54
ДРН 4	Лекція, практична робота, презентація.	20	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання з теми 4, підготовка до підсумкового іспиту	56

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з теми 1	15 балів / 15%	7 семестр, 5 тиждень/5 семестр, 4 тиждень
2.	Індивідуальне завдання з теми 2	15 балів / 15%	7 семестр, 10 тиждень/5 семестр, 7 тиждень
3.	Індивідуальне завдання з теми 3	20 балів / 25%	7 семестр, 12 тиждень/5 семестр, 7 тиждень
4.	Індивідуальне завдання з теми 4	20 балів / 25%	7 семестр, 15 тиждень/5 семестр, 9 тиждень
5.	Підсумковий іспит	30 балів / 30%	7 семестр, екзаменаційна сесія/5 семестр, екзаменаційна сесія

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i>0-9 балів</i>	<i>9-10 балів</i>	<i>11-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
Індивідуальне завдання з теми 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутній конкретний аналіз	Виконано усі вимоги індивідуального завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано аналітичне мислення, теоретичні знання в процесі використання пакетів прикладних програм автоматизованого первинного зоотехнічного та племінного обліку в системі оперативного управління виробничими та селекційними процесами у стаді тварин

Індивідуальне завдання з теми 2	<i>0-9 балів</i>	<i>9-10 балів</i>	<i>10-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, показано відповідні знання щодо використання у процесі виробництва молока та свинини основних положень ведення документів обліку руху поголів'я стада та зоотехнічного і племінного обліку великої рогатої худоби та свиней.
Індивідуальне завдання з теми 3	<i>0-11 балів</i>	<i>11-14 балів</i>	<i>14-18 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, показано відповідні знання щодо використання у процесі виробництва продукції тваринництва основних положень ведення документів обліку руху поголів'я стада та зоотехнічного і племінного обліку у конярстві, вівчарстві та кролівництві
Індивідуальне завдання з теми 4	<i>0-11 балів</i>	<i>11-14 балів</i>	<i>14-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки та пропозиції	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано уміння на сучасному етапі автоматизації молочного тваринництва здійснювати за широкого використання електронної вимірювальної і обчислювальної техніки
Підсумковий іспит	<i>0-19 балів</i>	<i>20-26 балів</i>	<i>26-28 балів</i>	<i>28-30 балів</i>
	Вимоги завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі	Відповіді надано на всі питання	Відповіді надано на всі питання із узагальнюючими висновками на високому

		питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки та пропозиції		професійному рівні
--	--	---	--	--------------------

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням упродовж занять	Упродовж семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Баркарь Є.В. Зоотехнічний облік та автоматизовані системи управління у тваринництві. Курс лекцій. Миколаїв. 2023. 190 с.
2. Технологія виробництва і переробки продукції свинарства : навчальний посібник / М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жижка, В. Нечмілов та ін. – Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 360 с.
3. Пилипенко К., Липський Р.П. Облік у фермерських господарствах: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] .Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 368 с.
4. Мартишин Л.І., Мартишин І.В., Коваль І.І. Розведення сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник. Науково-методичний центр ВФПО. 2021. 190 с. Електронний ресурс: [file:///C:/Users/HP/Downloads/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%B3%20%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/HP/Downloads/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%B3%20%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD%20(1).pdf)
5. Понько Л. П. Конспект лекцій з дисципліни «Технологія виробництва продукції вівчарства і козівництва». 2022. Електронний ресурс: <http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/13458/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d1%82%20%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%86i%d0%b9.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Племінний облік у тваринництві у законодавстві України (закони по усіх галузях). Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/uk-hr/21357>
7. Стародубець О. О., Люта І. М. Управління технологіями виробництва продукції тваринництва: методичні рекомендації для виконання практичних та самостійних робіт для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання. Миколаїв. 2021. Електронний ресурс: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10225/1/upravlinnya-tehnologiyami-virobnictva-produkciyi-tvarinnictva.pdf>

6.1.3. Електронні ресурси

8. Автоматизована система годування GEA MixFeeder. URL: <https://traktorist.ua/technologies/avtomatizovana-sistema-goduvannya-gea-mixfeeder>
9. Інтегровані системи моніторингу здоров'я тварин: захист вашого власного стада. URL: <https://biovet.ua/ua/intehrovani-systemy-monitorynhu-zdorovia-tvarynzakhyst-vashoho-vlasnoho-stada/>
10. Сучасні автоматизовані технології у тваринництві. [file:///C:/Users/HP/Downloads/SUCASNI_AVTOMATIZOVANI_TEHNOLOGII_U_TVARINNICTVI%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/HP/Downloads/SUCASNI_AVTOMATIZOVANI_TEHNOLOGII_U_TVARINNICTVI%20(1).pdf)
11. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-04#Text> (Інструкція з бонітування молочної худоби)
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1027-02#Text> (Інструкція з бонітування свиней)
13. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-03#Text> (Інструкція з бонітування овець)
14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0358-10#Text> (Інструкція з бонітування коней.)